

- HERRRELØST GODS 103283

— Quisling-dokumenter og effekter som i årevis har befunnet seg ved vårt advokat-kontor er å betrakte som oppgitt, eller herreløst gods, i alle fall så langt jeg forstår jusen.

Av VIDAR YSTAD

Det hevder advokat Odd Syse, svigersønn av avdøde høyesterettsadvokat Harald Sverdrup-Thygeson, overfor Dagbladet.

Syse hevder at svigerfaren, som var tilsynsfører for Vidkun Quislings bo, i 1952 henvendte seg til enkefru Maria Quisling og ba henne hente dokumenter og effekter som tidligere hadde tilhørt ektemannen.

«Herreløst»

Syse kan ikke svare på om dette fins skriftlig. Han mener likevel å vite at fru Quisling kom og tok med seg det hun ønsket. Dette skjedde etter at Erstatningsdirektoratet i 1952 opphevet beslaget.

— Når beslaget var opphevet og fru Quisling hadde tatt det hun ville, tilfaller det som er igjen den som har det i hende. Det blir oppgitt eller herreløst gods, sier Syse.

Syse hevder videre at hans svigermor opplyser at advokatfirmaet rundt 1950 henvendte seg til riksarkivet med spørsmål om en der var interessert i dokumenter uten å få positivt svar. Men Syse kan heller ikke dokumentere dette.

— Hva med dagboka som ble oppbevart i advokatkontorets safe og som De solgte for fire år siden?

Tiltusket ikke

— Jeg tror ikke min svigerfar tiltusket seg noe som ikke tilkom ham. Han må ved en eller annen anledning ha spurt fru Quisling om å få den. Hun gikk jo mye ut og inn her mens booppgjøret pågikk. Jeg vet også at hun har solgt gjenstander fra boet opp gjennom åra, sier Syse.

Syse mener også at fru Quisling måtte ha reagert i mars 1980 da dagboka var presentert i et kjeppeslag i Dag-

bladet, hvis hun hadde noe å bemerke til at boka var i hendelen.

Var død

Til dette siste bemerker høyesterettsadvokat Finn Thrana, som var bostyrer for Maria Quislings dødsbo, at fru Quisling nok sikkert ville ha reagert dersom hun hadde kunnet. Saken var imidlertid den at hun hadde vært død i to måneder da dette sto på trykk.

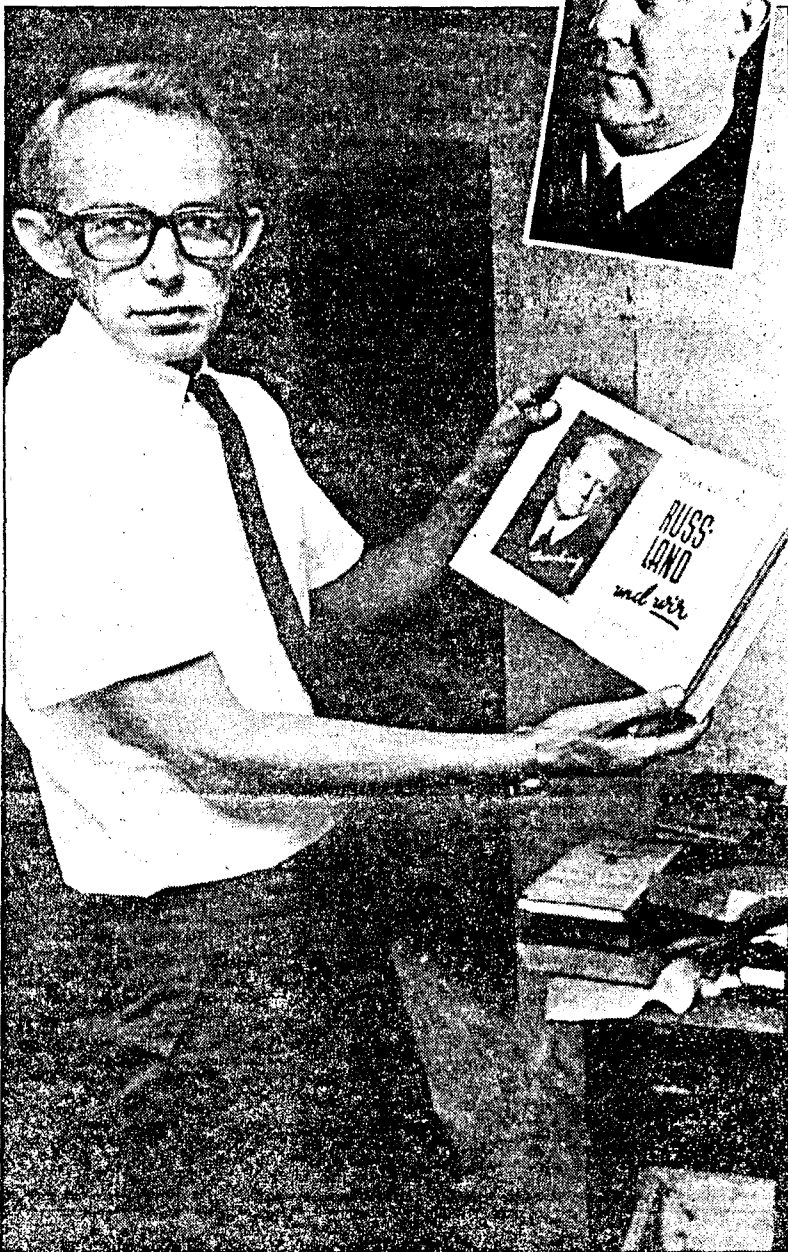
— For øvrig vil jeg nærmest utelukke at advokaten kan ha fått dagboka av fru Quisling. For det første ruget hun over alle sin manns papirer. For det andre var forholdet mellom bostyreren Sverdrup-Thygeson og fru Quisling slik at han ikke ville ha bedt henne om å få noe og hun aldri ville ha gitt han noe, sier Thrana. Han viser til at fru Quisling flere ganger skrev lange brev og klaget på Sverdrup-Thygeson til Erstatningsdirektoratet og Justisdepartementet.

Tar avstand

Thrana reagerer også meget sterkt på Syses påstand om at det som fins i advokatkontoret er å betrakte som «herreløst gods». For det første forlangte Maria Quisling gang på gang å få mannens papirer utlevert uten å få det. For det andre tar Thrana avstand fra den tankegang at dokumenter som har tilhørt en klient og som ikke blir avhentet er «herreløst gods» og som fritt kan selges. Hvis det ikke avhentes, skal det makuleres, sier Thrana.

Møte med advokat

Syse opplyser til Dagbladet at han i går hadde møte med sin advokat, Cato Schiøtz, for å drøfte sine egne forhold etter den skarpe kritikk advokat Thrana har rettet mot han. Han vil sende svar til Thrana fredag.

— Når beslaget var opphevet i 1952, og fru Quisling hadde tatt det hun ville, tilfaller det som er igjen den som har det i hende. Det blir oppgitt som herreløst gods, hevder advokat Odd Syse. (Foto: Jacques Hviistendahl)

Engbreten vil fortsatt ikke opplyse noe om hvem han har fått NS-materialet fra. (Foto: Odd H. Antonsen)

«Martin»s papirer tilhører NS-arkivet

«Martin»s alias lensmannsbetjent Thor Engbreten sine gamle NS-arkiv er en del av det gamle NS-arkivet som i 1980 ble funnet i kjelleren i

Hamar Folkebibliotek og seinere overlatt statsarkivet. Men «Martin»s arkiv har aldri vært i statsarkivet.

Av VIDAR YSTAD

Dette fastslår statsarkivar Per Øyvind Sandberg overfor Dagbladet etter at han og hans medarbeidere på Hamar i går gjennomgikk arkivmaterialet som Engbreten kvelden før deponerte i statsarkivet.

Ingen snakker lenger om tjuveri. Også spørsmålet om eiendomsretten til dette arkivet som om-

fatter NS sentrale virksomhet, partiarkivet for åra 1936—38, står åpent.

Ingen NS-mann

Engbreten vil fortsatt ikke opplyse noe om hvem han har fått dette materialet av. Overfor Dagbladet benekter han på det mest bestemte at det er en gammel sentral NS-figur som har gitt ham dette arkivmaterialet. Han nøyer seg med

å si at mannen hadde en sentral posisjon i 1945 og at han hadde disposisjonsrett over materialet den gang.

Dette kan bety at mannen hadde en myndighetsfunksjon under beslagleggelsen av NS-materialet i 1945. Ifølge Engbreten er det ikke denne mannen som har oppbevart dokumentene inntil Engbreten for en del år siden fikk dem i sin besittelse.

Samles i Oslo

Dette arkivmaterialet skal nå gjennomgå ved statsarkivet på Hamar før det i neste uke blir overført til Riksarkivet i Oslo og forent med de øvrige aktstykkene slik at det gamle parti-arkivet for perioden 1933—9, april 1940 blir komplett.

1942

Dette arkivet som omfatter Norsk Folkereis-

ning fra 1931, Bygdefolkets Krisehjelp 1931—33 og Nasjonal Samling fra 1933, ble samlet og ordnet etter en førerforordning fra 21. mars 1942.

Ingen kan i dag si når og hvordan hoveddelen av dette arkivet kom til Hamar Folkebiblioteks lokaler på Hamar. Det er gjort flere anstrengelser for å finne dette ut, for- gjeves.

Norges mest berømte pappesker — bla' om